

Jerome Robbins, *Fancy Free* (1944)

‘danscultuur’. Dat hun perspectief voornamelijk op Frankrijk is afgestemd – en door de Franse cultuur is gevormd –, blijft impliciet aanwezig. Doch de overvloed aan programma’s die de Expo biedt, brengt de dansrecensenten in contact met andere danstradities. Je merkt hier zowel grote nieuwsgierigheid en openheid als ook onzekerheid: waar moet het met de dans naartoe? Gelukkig is de opkomende ster van Béjart daar, om de vele tegenstrijdigheden die op dat moment voelbaar zijn, met elkaar te verzoenen. Zo kan een Franse ‘traditie’ opnieuw worden bevestigd en wordt hierdoor verantwoord dat die Franse

blik de juiste is geweest. Telkens opnieuw duikt de naam van Béjart op, als een vernieuwende katalysator. Lobet en Sion hebben ongetwijfeld het terrein voorbereid voor wat er in de na-Expojaren in Brussel zal gebeuren, met de oprichting van het Ballet van de xxe eeuw.

Op die zelfzekerheid wil ik nog even ingaan... Het is indrukwekkend om te zien hoe iemand als Lobet het voor mekaar kreeg in een krant als *Le Soir* regelmatig over dans te berichten, en er bovendien geregeld langere essayistische artikelen in te publiceren. In *Le Soir*! Een krant die nauwelijks te vergelijken was met wat die krant nu is. *Le Soir* was een

‘We staan hier voor werken die zo vol van bedoelingen zijn dat zij, ook al zijn ze vandaag helemaal ingespeeld, nog altijd suggereren, voorstellen, nieuwe wegen banen in het woud van symbolen waarin de moderne mens rondstrompelt. Het is eigen aan de experimentele werken dat zij eeuwig in wording zijn, onderweg, in “transitie”.’

MARCEL LOBET over Béjarts *Symphonie pour un homme seul* (1955) bij de heropvoering op Expo 58 (in ‘Ballets de musique concrète’, *Le Soir*, 1958)

veel gelezen, ja populair dagblad. Er waren verschillende uitgaven per dag, en de namiddageditie werd door de straatventers al aangekondigd als ‘*Le Soir pour demain*’. Het was zeker niet wat nu een ‘kwaliteitskrant’ zou worden genoemd. Dat begrip, als het al toepasselijk zou zijn voor de dagbladers uit die jaren, zou eerder slaan op *La Libre Belgique*.

Dat Lobet met zo veel autoriteit een plaats kon verwerven in de dagbladers, en Sion in een cultuurblad, heeft naar mijn mening niet zo veel te maken met hun onbetwiste deskundigheid dan wel met het feit dat ze beiden uit de literaire wereld kwamen; beiden werden later lid van de Académie Royale de Langue et de Littérature Française. Dat zal ongetwijfeld geholpen hebben om hun eigenzinnige passie voor danskunst in de krant te legitimeren. Maar stel je eens voor: Marnix Gijsen als danscriticus in *De Standaard* of Walschap in *Het Laatste Nieuws*!

Wat eveneens opvalt is de gedrevenheid van deze recensenten. Ze beseffen dat ze voor een ‘zaak’ staan. Het zijn geëngageerde schrijvers! Het programmatorische klinkt dan ook steeds in hun teksten door. De dans, zo wordt het geformuleerd, gaat een nieuwe toekomst tegemoet. Het is niet alleen de Expo-ideologie die hen deze visie suggereert; integendeel, het is als het ware dankzij de Expo-confrontatie dat ze deze boodschap kunnen formuleren.